

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 4155/21
20.1.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Весне Станковић, председника већа и судија Сање Агатоновић и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ..., као правне следбенице пок.ББ, бившег из ..., ВВ из ..., ..., као правне следбенике пок. ГГ, бившег из ... и ДД из ..., ..., као правног следбеника ЂЂ, бивше из ..., које заступа Драгиша Слијепчевић, адвокат из Београда, Луке Војоводића 41, против тужених ЕЕ из ..., ... бр. ... и ЖЖ из ..., ..., које заступа Ђорђе Симић, адвокат из Београда, Книћанинова 3, ради утврђења ништавости усменог завештања, одлучујући о жалби тужених изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П-4968/17 од 19.12.2019. године, на рочишту у другостепеном поступку одржаном дана 20.01.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П-4968/17 од 19.12.2019. године, па се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев којим је тражено утврђење ништавости усменог завештања покојног ЗЗ, бившег из ..., проглашеног пред Првим основним судом у Београду у предмету ЗР-3586/11 дана 12.12.2011. године.

ПРЕИНАЧАВА СЕ пресуда Трећег основног суда у Београду П-4968/17 од 19.12.2019. године у другом ставу изреке, па се **ОБАВЕЗУЈУ** тужиоци АА из ..., ВВ из ... и ДД из ... да на име трошкова парничног поступка туженом ЖЖ солидарно исплате износ од 28.500,00 динара и да туженима ЕЕ и ЖЖ, као солидарним повериоцима, солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 132.000,00 динара, све у року од 15 дана од пријема пресуде.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженима, као солидарним повериоцима, на име трошкова другостепеног поступка солидарно исплате износ од 28.750,00 динара, у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Првим ставом изреке првостепене пресуде утврђено је да је ништаво усмено завештање покојног ЗЗ, бившег из ..., проглашено пред Првим основним судом у Београду дана 12.12.2011. године у предмету ЗР-3586/11. Другим ставом изреке обавезани су тужени да тужиоцима на име трошковима парничног поступка исплате износ од 176.900,00 динара са законском затезном каматом од извршности, па до исплате.

Благовремено изјављеном жалбом заснованом на свим разлозима прописаним чланом 373 став 1 ЗПП, тужени су првостепену одлуку побијали у целости.

Тужиоци су доставили свој одговор на жалбу тужених.

Током првостепеног поступка нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3, 5, 7 и 9 на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Разматрајући основаност изјављеног редовног правног лека сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је ради правилне и потпуне оцене изведених доказа потребно отварање расправе у другостепеном поступку, из ког разлога је поступио сходно члану 383 став 3 ЗПП.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном и допуњеном доказима изведеним у другостепеном поступку - писаним исправама и саслушањем парничних странака и сведока, утврђено је да ЗЗ, рођен дана ... године и преминуо дана ... године, у браку са својом супругом ИИ није имао деце, а да су његови законски наследници били оставиочева браћа ГГ, чија је правна следбеница тужиља ВВ и ББ, чија је правна следбеница тужиља АА, затим сестре ЈЈ (мајка тужених) и ЋЋ, чији је правни следбеник њен супруг ДД, те КК, по праву представљања иза покојног брата ЛЛ. У моменту своје смрти ЗЗ био је катастарски титулар 1/2 идеалног дела куће саграђене на кп.бр. ... и уписане у лист непокретности ... КО ... у ..., чији је преостали сувласник била његова раније преминула супруга ИИ, за чију заоставштину није достављен доказ о томе да ли је правноснажно расправљена у складу са Законом о наслеђивању, а према исказима тужених, у Црној Гори су између странака у току судски поступци.

У моменту Небојшине смрти 1/2 идеалног дела куће саграђене на кп.бр. ... и уписане у зк.ул. ... КО ... са припадајућим правом коришћења наведеног земљишта, по уговору о поклону овереном код Четвртог општинског суда у Београду под бројем Ов-9779/97 дана 17.12.1997. године између поклонодавца ЗЗ и поклонопримца ЕЕ, била је укњижена на туженог ЕЕ. У односу на наведени уговор поклонодавац је код Четвртог општинског суда у Београду против примаоца издржавања водио парницу за опозив уговора, а пресудом донетом под бројем П-4124/07 дана 6.11.2009. године тужбени захтев је усвојен. По изјављивању жалбе од стране туженог ЕЕ и након смрти ЗЗ, решењем Првог основног суда у Београду П-35300/10, поступак је прекинут.

У поступку расправљања заоставштине покојног ЗЗ његови законски

наследници - сестра ЋЋ и сада покојни брат ББ нису признали пуноважност усменог завештања оставиоца, проглашеног у поступку Првог основног суда у Београду ЗР-3586/11 дана 12.12.2011. године, а решењем О-18009/11 од 6.3.2013. године Први основни суд у Београду огласио се ненадлежним за расправљање права на наслеђивање непокретне имовине покојног ЗЗ лоциране у Црној Гори и одбацио предлог за расправљање заоставштине чији је предмет била само та имовина, поднет дана 30.12.2011. године.

Усменим саопштавањем своје последње воље у присуству више лица - родитеља тужених, ЉЉ и ЈЈ, своје сестре од стрица ММ, НН и ЊЊ, ЗЗ је својом имовином располагао тако што је кућу у ... (која је била предмет неправноснажном пресудом Четвртог општинског суда у Београду П-4124/07 од 6.11.2009. године његовог опозваног уговора о поклону закљученог са туженим ЕЕ), завештао туженом ЕЕ, а кућу у Црној Гори оставио је туженом ЖЖ. Своју последњу вољу ЗЗ саопштио је истог дана - 25.10.2011. године, када су га у поподневним часовима тужени ЖЖ и његов отац ЉЉ довели из Болнице "Бежанијска коса", где је претходних 15 дана био на лечењу. Иако је мишљење лекара било да ће му кућна нега више пријати, пошто је у болници био немиран, ЗЗ је и током хоспитализације и по изласку из болнице био врло слаб и изморен, из ког разлога је са образложењем да не жели да "оде" без тестаментa, од сведока ЉЉ тражио да позове адвоката како би своју кућу у ... оставио ЕЕЕ, а кућу у Црној Гори туженом ЖЖ. Вољу да на тај начин расподели своју имовину ЗЗ је изрекао пред свим истовремено присутним лицима, од којих су као тестаментални сведоци своје усмене изјаве дали оставиочева сестра од стрица ММ и НН, обоје на рочишту одржаном дана 12.12.2011. године у предмету Првог основног суда у Београду ЗР-3586/11 и сведок ЊЊ, чија је потписана изјава од 1.10.2013. године суду достављена дана 27.3.2015. године.

Накнадно достављање своје изјаве сведок завештања ЊЊ објаснио је указивањем да му је његов друг ЖЖ првобитно рекао да је довољно лица било присутно и да његова изјава није неопходна, да би га касније замолио да исту достави. Сведок је објаснио да је критичном приликом у ЗЗ кућу само свратио да га види по изласку из болнице, да је ЗЗ само поздравио, да се њим није разговарао током свог задржавања не дужег од 10 минута и да је видно изморен, али свесни и оријентисани ЗЗћ рекао да кућа у Земуну остаје ...(туженом ЕЕ), а кућа у Црној Гори ... (туженом ЖЖ).

Наведену изјаву последње воље ЗЗ потврдили су и завештајни сведоци ММ и НН, као и сведок ЉЉ, који је као и тужени ЕЕ навео да је том приликом завешталац рекао и да је неспоразум са ЕЕ, настао између ЕЕ тадашње супруге и ЗЗ за време ЕЕ боравка на раду у Русији, превазиђен, због чега је тужба за опозив уговора о поклону требало да буде повучена.

У циљу изјаве своје последње воље, саопштене у присуству наведених лица, ЗЗ је од сведока ЉЉ тражио да доведе адвоката ради сачињавања тестаментa у писаној форми, па како је радно време тог дана већ било истекло, адвокат је могао да дође тек сутрадан. Међутим, већ у току вечери здравствено стање ЗЗ се погоршало, добио је температуру, те је у јутарњим сатима поново одвезен у болницу где је у току тог дана преминуо.

Чланом 110 ЗОН усмено завештање предвиђено је као један од облика изражавања последње воље, које се пуноважним сматра ако је сходно члану 112 став 1 ЗОН иста саопштена пред три истовремено присутна пунолетна и потпуно пословна способна сведока, када због изузетних прилика није било могуће сачинити писмено завештање.

Тестаментални сведоци у овом случају били су ММ, НН и ЊЊ - истовремено присутна и пунолетна лица чије присуство и пословна способност нису оспоравани. Сведок ЉЉ, првобитно саслушан као тестаментални сведок у предмету Првог основног суда у Београду ЗР-3586/11, као отац тужених сходно члану 160 став 3 ЗОН није могао бити завештајни сведок, а сведоку НН, сестри од стрица мајке тужених, као сродници петог степена сродства, статус тестаменталног сведока сходно члану 113 став 1 ЗОН тужбом је неосновано оспораван.

Разматрајући изузетне околности које су оправдавајући разлог за неприступање сачињавања завештања у писаном облику, Апелациони суд је мишљења да су конкретном приликом изузетне околности постојале и да су биле манифестоване неочекиваним погоршањем здравља ЗЗ, у болницу смештену са слабијом прехладом, а отпуштеног са упалом плућа (како је то навео тужени ЖЖ) и са образложењем да ће пацијенту кућна нега више пријати, јер је по казивању сведока ЉЉ у болници био немиран, а по исказу туженог ЖЖ у болници је ЗЗ био неадекватно лечен, везан за кревет и плакао је.

Непосредно по доласку кућу у присуству најближе родбине са којом је био у контакту, суседа ЊЊ и НН, друга туженог ЖЖ, ЗЗ, суочен са својим лошим здравственим стањем и предосећајући скори крај живота (према казивању сведока рекао је да адвоката, који је требало да дође сутрадан, неће дочекати), своју последњу вољу је саопштио на тада једини могући начин - усмено, пред више присутних лица, која су саслушана у својству тестаменталних сведока у ванпарници и у својству сведока у овом парничном поступку, сагласно изјавили да је воља завештаоца била да кућу у Земуну остави туженом ЕЕ, а кућу у Црној Гори његовом брату, туженом ЖЖ. Оба тужена су у кући у Земуну рођена, а њихова мајка ЈЈ, сестра од стрица покојног ЗЗ, у тој кући је, по исказу сведока ММ, живела од своје петнаесте године, па исказана воља тестатора, по мишљењу Апелационог суда, логични је след таквих животних догађаја, које становиште подржава и постојање воље даривања, годинама раније исказане кроз уговор о поклону закључен између ЗЗ као поклонодавца и туженог ЕЕ, као поклонопримца куће у Земуну.

Из наведених разлога, Апелациони суд сматра да су конкретном приликом били испуњени услови за признање пуноважности спорног усменог завештања ЗЗ.

Навод тужилаца да у време саопштавања своје последње воље ЗЗ није био власник куће у Земуну, јер је 1997. године исту поклонио туженом ЕЕ, а да је на кући у Црној Гори са својом покојном супругом био катастарски сувласник са по 1/2 идеалног дела, без утицаја је на одлуку у овој парници. ЗЗ је као поклонодавац против ЕЕ као поклонопримца и катастарског власника 1/2 идеалног дела куће у Земуну саграђене на кп. бр. ... и уписаној у ЗКУЛ ... КО .., у парници Четвртог општинског суда у Београду

издејствовао пресуду П-4124/07 од 6.11.2009. године којом је његов тужбени захтев за опозив уговора о поклону усвојен. У време саопштавања своје последње воље дана 25.10.2011. године ЗЗ је имао сазнање да је пресуда донета, те је завештајном изјавом потврдио чињеницу да је неспоразум између њега и туженог ЕЕ превазиђен и да при завештајном располагању он остаје код намере даривања исказане у поменутом доброчином правном послу.

На дан 25.10.2011. године ЗЗ је био катастарски сувласник са 1/2 идеалног дела на кући у Црној Гори, саграђеној на кп бр. ... и кп бр. ... уписаним у лист непокретности ... КО ..., а његова супруга ИИ, као сувласница са преосталим уделом, већ је била преминула и по изјави тужених у Црној Гори су у вези са том имовином у току судски поступци. У одсуству евентуалних парница, у Црној Гори у току би могао бити оставински поступак на који су парничне странке упућене по доношењу решења Првог основног суда у Београду О-18009/11 од 6.3.2013. године, којим се тај суд огласио стварно и апсолутно ненадлежним. У оставинском поступку иза покојног ЗЗ пред судом у Црној Гори требало би да буде расправљена и заоставштина његове претходно преминуле супруге, тако да би ЗЗу односу на сувласнички удео своје супруге ИИ од 1/2 идеалног дела на наслеђе био позван са браћом и сестрама (или са њиховим потомцима) своје покојне супруге, сагласно чему би његов катастарски удео од 1/2 идеалног дела формално донетом и декларатарном одлуком оставинског суда био увећан.

Из изложених разлога, Апелациони суд закључује да су наведене примедбе тужилаца тужених без утицаја на одлуку у овој парници у погледу пуноважности усменог завештања покојног ЗЗ, у односу на имовину у Земуну, која је предмет и тренутно прекинутог парничног поступка и могућег правоснажно нерешеног поступка расправљања заоставштине покојне ИИ и самог ЗЗ, а који се поводом куће у Црној Гори евентуално воде пред правосудним органима те државе.

У складу са изложеним и у одсуству битних повреда одредаба парничног поступка на које другостепени суд пази по службеној дужности, одлука садржана у првом ставу изреке другостепене пресуде донета је сходно члану 394 став 1 тачка 1 и 3 у вези са чланом 387 став 1 тачка 5 ЗПП.

Како је првостепена пресуда преиначена, сходно члану 401 став 1 тачка 3 у вези са чланом 153 став 1, чланом 154 став 1 и чланом 163 став 1 и 2 ЗПП преиначено је и решење о трошковима првостепеног поступка тако што је туженом ЖЖ досуђен износ од по 9.000,00 динара за састав одговора на тужбу и правно образложеног поднеска од 18.10.2013. године, те износ од 10.500,00 динара на име заступања од стране пуномоћника из реда адвоката на једном одржаном рочишту и то за период док је адвокат Ђорђе Симић заступао само ово тужено лице.

Имајући у виду да је по сазнању туженог ЕЕ за вођење ове парнице и по његовом повратку са рада у иностранство наведени адвокат заступао оба тужена, то је истима, као солидарним повериоцима досуђен износ од по 15.205,00 динара за заступање на шест одржаних рочишта, износ од по 9.000,00 динара за заступање на три одржана рочишта и износ од 13.050,00 динара за састав једног правно образложеног поднеска.

Како је у поступку по жалби тужених првостепена пресуда преиначена, у складу са цитираним одредбама процесног закона, туженима су досуђени и трошкови другостепеног поступка од 13.500,00 динара за састав жалбе и 15.250,00 динара за заступање на једном одржаном рочишту.

Наведени трошкови обрачунати су сагласно броју заступаних лица на тај начин што је основна адвокатска тарифа увећана за 50%.

**Председник већа-судија
Весна Станковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**